

DET STRATEGISKA INNOVATIONS-
PROGRAMMET FÖR FLYG

Nyhetsbrev – första kvartalet 2024

Innehåll:

- IVA-seminarium om dual use
- Nioårsutvärderingen är färdig
- VCraft tar plats i Innovair
- Conceptio Lab på Sverigebesök
- ACS årsmöte
- Hållbar produktion hos GKN
- Plane and Simple
- Andra NFFP8-utlysningen

IVA-seminarium om dual use lockade rekorddeltagande

Forskning som kan användas för både civila och militära syften kallas för dual use-forskning. Den ställer stora krav på etik, lagstiftning och samverkan mellan olika aktörer.

Hur ska **Sverige hantera dual use-forskning** inom flygteknik och andra områden? Svenska ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) lyfte frågan på ett **seminarium** 12 februari, arrangerat av **Anders Blom, Innovairs tidigare programchef**. Bland de medverkande märktes IVAs preses **Marcus Wallenberg**, ÖB **Micael Bydén** och statssekreterare **Sara Modig**. Seminariet lockade ett – enligt IVA – **rekorddeltagande: 220 personer på plats** och 140 via digital strömning.

Seminariums poäng var att visa att flygteknikens innovationssystem kan användas som **inspiration även för andra sektorer** när forskningsfinansieringsutredningens förslag om dual use ska genomföras brett i framtiden. **De fråge-**

ställningar som flyget hanterat torde vara allmängiltiga – och den uppbyggda **erfarenheten bör vara värdefull** – när framtidens välfungerande innovationssystem ska etableras. Dual use skapar förutsättningar för **bättre utväxling på satsade pengar** liksom för **bättre samverkan mellan civila och militära verksamheter i hela trippelhelixen**, och är ett verktyg för **minskad risk för glapp i innovationskedjorna** och alltså för **ökade chanser till fullbordad innovation**. Av kritisk vikt är också de existerande strukturer som har byggts upp under åren i form av **strategiska innovationsprogram**.

Missade du seminariet? Ingen fara, du hittar det på innovair.org/24q1/iva

Kvartalets
citat:

Teknikutvecklingen för det militära försvarets behov drivs alltmer av icke-militära organisationer och icke-militära företag. Det föreligger därför ett ökande behov av samverkan med dessa för att dra fördel av kunskapsomsättning. (Micael Bydén, ÖB)

Nioårsutvärderingen är färdig

Swecos nioårsutvärdering av Innovair som strategiskt innovationsprogram (SIP) är genomförd. Utvärderingen bedömer att Innovair är ett **ändamålsenligt, effektivt program** med **hög legitimitet** och en **stark koordinerande roll** både nationellt och internationellt. Programmet bedöms utföra **viktiga insatser för internationalisering, kompetensförsörjning och demonstratorer** och anses ha ett operativt starkt programkontor.

Utvärderingen anser också att programmet kunde ha varit mer **visio-närt och proaktivt**, sökt länkar till andra teknik- och kunskapsområden och arbetat mer med analys och kommunikation.

Du kan läsa slutpresentationen på innovair.org/24q1/9utv

VCraft Aeronautics tar plats i Innovair

VCraft Aeronautics, ett startup-företag baserat på Ekerö utanför Stockholm, tar plats i Innovair.

Företaget utvecklar ett **vertikalstartande elflygplanssystem (eVTOL)** i två varianter: en tvåsitsig och en obemannad. Planet använder ett system där **propelleraxelns riktning kan ändras beroende på flygfäsa**, vilket man är ensam om i Europa. Detta system **möjliggör vertikal start och landning** likt en helikopter samtidigt som det kan **flyga energieffektivt** som ett konventionellt flygplan med vinge.

Farkosten är **helt eldriven**, och företaget har själva utvecklat batterisystemet till sitt provflygplan. Förutom att utsläpp elimineras minskar även övrig miljöpåverkan som till exempel buller. Designen är gjord för att **hålla nere kostnader för drift och underhåll** och minimera livscykelkostnaden.

Företaget, grundat år 2021 av Peter Jansson och Johannes Johansson, med mycket lång erfarenhet från flygområdet, har ambitionen att **positionera sig som en aktör inom elflygplansutvecklingen i Europa**.

Andra NFFP8-utlysningen är öppen

Den andra utlysningen för NFFP8 är öppen för ansökningar.

Vad kan man söka för?

Projekt som stärker svensk flygteknisk forskning, utveckling och innovation. Projekt får ha en längd på max fyra år.

Vem kan söka?

Aktörskonstellationen ska bestå av minst två parter samt genomföras i aktivt samarbete mellan industri och en eller flera lärosäten eller forskningsinstitut. Endast aktörer som är verksamma i Sverige kan ta emot bidrag.

Nytt för den här utlysningen är att akademien tillåts vara projektledare/koordinator, eftersom SMF (små och medelstora företag) kan ha svårt att göra detta. Utlisningen har också lite tydligare utvärderingskriterier med inbördes viktning.

Hur mycket kan man söka?

Utlisningen har en budget på cirka 160 miljoner kronor och projekt kan pågå under perioden 2024–2028. Ett projekt ska medfinansieras med minst samma belopp som bidraget, och denna medfinansiering ska komma från industripart.

Viktiga datum:

- 24 april 2024 klockan 14: Sista datum för ansökan.
- 10 juni 2024: Beslut meddelas.
- 11 juni 2024: Första datum för projektstart.
- 11 september 2024: Sista datum för projektstart.
- 14 juni 2028: Sista datum för projektslut.

Läs alla detaljer om saken på innovair.org/24q1/nffp
Lycka till med din ansökan!

Frågor på innehållet? Maila info@innovair.org eller titta in på innovair.org för mer information.

© 2024 Innovair

Conceptio Lab på Sverigebesök

Fyra unga forskare från brasilianska **Conceptio Lab** – Ariane Novais, Matheus Cogo, Jeanne Lima och Moara Oliviera – berättar i en film om sina positiva upplevelser i samband med **WARA-PS Demonstration Week 2023** i Västervik. Se filmen på innovair.org/24q1/cl

Conceptio Lab är under uppbyggnad vid **ITA**, som är det brasilianska flygvapnets välrenommerade tekniska högskola. Man ingår i flera av

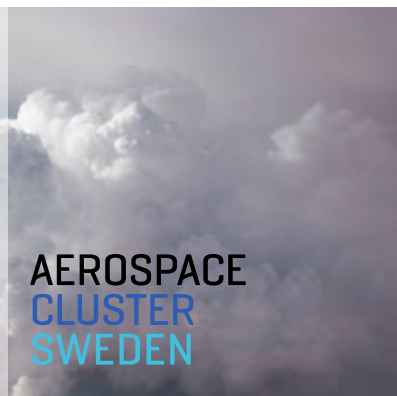
samverkansprojekten inom **Air Domain Study (ADS)**, där även **Embraer** samt **flera andra brasilianska universitet** medverkar.

På svensk sida deltar **Innovair**, **Saab** och **FMV**, med **LiU** som primär akademisk partner. Att inkludera unga forskare är ett **viktigt steg i ambitionen** att försörja alla tre delarna av Triple Helix med **erforderlig spetskompetens** nu och i framtiden.

ACS håller årsmöte

Den **17 april** håller Aerospace Cluster Sweden en **öppen årsträff på Innovatum District** i Trollhättan. Här får du tillfälle att besöka Produktionstekniskt Centrum, träffa medlemsföretag, mingla och lyssna på föredrag. ACS välkomnar medlemmar så väl som icke-medlemmar för en **intressant dag inom flyg & rymd** på ett historiskt område i Trollhättan. All information inklusive program hittar du på innovair.org/24q1/acs

AEROSPACE
CLUSTER
SWEDEN

GKN Aerospace investerar i hållbar produktion

GKN Aerospace tar en ledande roll inom hållbar produktion och investerar **600 miljoner kronor** i att industrialisera additiv tillverkning. Genom **Industriklivet** stödjer Energimyndigheten projektet med 152 miljoner kronor som kommer att bidra till **minskad användning av råmaterial med upp till 80 %**.

Den nya tillverkningsmetoden möjliggör **ny effektivare design för framtidens motorer** och kommer etableras i Sverige på GKN Aerospaces fabrik i Trollhättan. Den nya produktionen beräknas tas i drift under 2024.

Plane and Simple – en podd om hållbart flyg

Vilken roll kan flyget spela för att uppnå de ambitiösa klimatmålen som beskrivs i **European Green Deal**? Följ med Clean Aviations nya podd **Plane and Simple: How to Achieve Climate-Neutral Aviation** när de undersöker flygsektorns arbete för att uppnå hållbart flygande. I första avsnittet, tillgängligt på internationella kvinnodagen, hör du om **jämställdheten inom sektorn**.

Podden hittar du på **Spotify**. (Namnet Plane and Simple används även av andra poddar, så se till att du väljer rätt.)

Läs mer på innovair.org/24q1/pas